

Elżbieta Podpłóńska

Obiecujący i zdolny poeta

Rocznik Muzeum Narodowego w Kielcach 26, 349-350

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

I JESZCZE SŁOWO O AUTORZE

Aleksander Gwagnin, właśc. A. Guagnini (1534-1614) historyk, rotmistrz, kupiec. Urodził się w Weronie, do Polski przybył z ojcem w 1558 roku, gdzie jako znawcy sztuki fortyfikacyjnej i oblężniczej brali udział w wojnie moskiewskiej w latach 1563-1569. Aleksander był dowódcą obrony twierdzy w Witebsku. Za zasługi wojenne otrzymał w 1571 roku indygenat, czyli prawo obywatelstwa przyznawane cudzoziemcom, a potem tytuł szlachecki. Uczestniczył w wyprawach króla Stefana Batorego pod Gdańsk (1576), Wielkie Łuki (1580) i Psków (1581). W 1578 roku dedykował i ofiarował Batoremu pierwsze łacińskie wydanie *Sarmatiae Europaeae descriptio (...)*, które odegrało wówczas ważną rolę propagandową w rokowaniach na rzecz Rzeczypospolitej. Wyjeżdżał do Włoch w celach handlowych chcąc zorganizować bezpośredni wzajemny handel między Włochami a Polską. Zmarł w Krakowie, gdzie mieszkał od zakończenia działalności wojskowej.

Il. 5, Aleksander Gwagnin.

Elżbieta Podpłóńska

OBIECUJĄCY I ZDOLNY POETA

Il. 1.
Eugeniusz Żytomirski.

Eugeniusz Żytomirski

Liryki

Warszawa 1956

Zbiory BMNKi

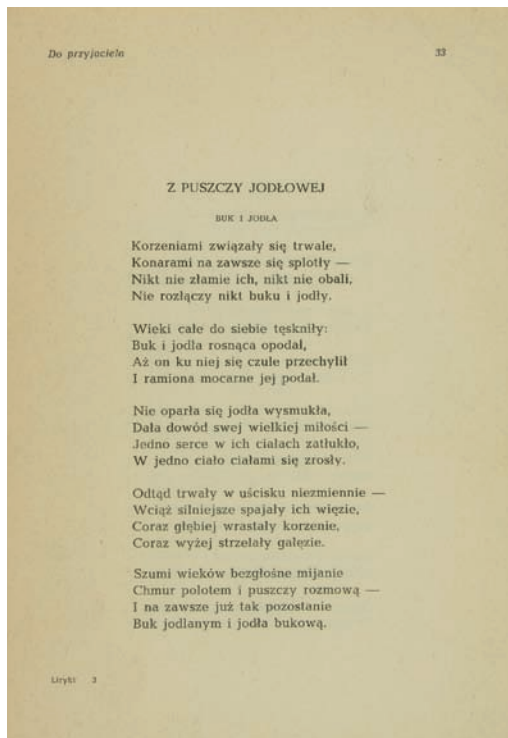
Sygn. 38134

W latach 1935-1939 pracował w Kielcach jako młody dziennikarz Eugeniusz Żytomirski, późniejszy znany poeta, prozaik, dramatopisarz i krytyk teatralny. Zatrudniony w kieleckim Urzędzie Wojewódzkim, związany był z miejscowym środowiskiem artystycznym i sam uczestniczył w życiu kulturalnym miasta. Kiedy w 1936 roku ekipa ORFILMU kręciła tu *Wierną Rzekę* (film oparty na motywach powieści Stefana Żeromskiego) Eugeniusz Żytomirski stworzył dla jego potrzeb, słowa do *Pieśni tęsknoty* – będącej motywem muzycznym dzieła.

Fascynację twórczością Stefana Żeromskiego wyraził również cyklem wierszy zatytułowanych *Miasto Żeromskiego*, wśród których znalazły się: *Park w Kielcach* i *Wycieczka na Karczówkę*, parokrotnie drukowane na łamach ówczesnych czasopism literackich a także miejscowej „Gazety Kieleckiej”. Twórczość poetycka Żytomirskiego prezentowana była na autorskich wieczorach artystycznych, w kieleckim Klubie Urzędników Państwowych, a jego transkrypcja sceniczna *Ech Leśnych* uświetniła m.in. akademię pod hasłem *Łączności Polski z Polonią Zagraniczną*, urządzoną w sali teatralnej gmachu PWiWF w 1939 roku.

W okresie „kieleckim” powstały również dwa wiersze poświęcone pięknu przyrody Gór Świętokrzyskich, które polecamy Państwu uwadze.

Elżbieta Podpłóńska

Il. 2, Strofy wiersza E. Żytomirskiego.